

عرض أحسن

به آستانه نبوت کبری علی صاحبها الصلوة والسلام

از حضرت مولانا مناظر احسن گیلانی نور الله مرقدہ

{ یک بیکس نادانی آشفته بیجانی وارنده هر خانی از کرده پشیمانی }

آمد به درت بنگر

ای خاتم پیغمبر	یا قاسم الکوثر	ای سرور هر سرور	ای رهبر هر رهبر
ای آنکه توئی افسر	هر کهتر وهر مهتر	فی المبدء و المحدثر	ای هستی تو محور
للاکبر و الأصغر	ای طلعت تو مظهر	للاول و الآخر	ای رحم جهان پرور
	آقای کرم گستر	آمد به درت بنگر	

امروز چه مهمانی ناکاره و نادانی آلوده عصیانی آغشته دامانی

بازچه شیطانی از کرده پشیمانی

آمد به درت بنگر نی مونس و نی یاور

نی ساز نه سامانی	نی علم نه عرفانی	نی دین نه ایمانی	نی فضل نه احسانی
از خانه ویرانی	وز کلبه احزانی	وز مجلس و زندانی	نا شکری و کفرانی
	آمد به درت بنگر	کالحائر و المضطر	
با چاک گریبانی	با سینه بریانی	با دیده گریانی	با اشک فراوانی
با ناله و افغانی	با شورش پنهانی	با دانش حیرانی	با عقل پریشانی
در صورت عطشانی	در گریه درمانی	خواهد ز تو فرمانی	پروانه غفرانی
	آمد به درت بنگر	البائس و المعتبر	
شاهها تو به من منگر	بررحمت خود بنگر	انصاف تو کن آخر	غیر از تو مرا دیگر
	من ناظر و الناصر	و الشافع و المستعفر	

تو جوشش رحمانی   تو سایه یزدانی   تو شاهد ربّانی   تو جلوه سُبْحانی
 تو مرکز اعیانی   تو جوهر فَرَوانی   تو مبدء اَکوانی   تو مقصد امکانی
 تو مرجع و پایانی   تو جانی و جانانی   هم روحی و روحانی   تو زبده انسانی
 تو نیر فارانی   تو ذره عَدَنانی   تو مهبط قرآنی   تو خاتم ادیانی

هان دینی و ایمانی

ای آنکه تو درمانی   هر رنج و پریشانی   بنگر که مسلمانی   تورانی و ایرانی
 هم هندی و افغانی   هم مصری و سودانی   از نرغۀ شیطانی   وز جذبۀ حیوانی
 وز دانش نفسانی   وز شورش عمرانی   یونانی و رومانی   افرنگی و برطانی
 در سَکَرَت و همانی   در لطمۀ نادانی   در ورطۀ ظلمانی   در فتنه و طغیانی

فِي الْبَغْيِ وَعُدْوَانِي

هان دست دعا بگشا   از ذَرَوۀ اَوَّادِئِي^(۱)   وز قُبَّۀ مَا اَوْحِي^(۲)   ای مَرَضِي تو تَرَضِي^(۳)

وی ملت تو بیضا   فَالْلَيْلُ لَقَدْ يَعْشِي^(۴)   وَالْكَفْرُ قَدْ اسْتَعْلِي^(۵)   ذَا اَمَمِكَ الضَّعْفِي^(۶)

فِي سَيْطَرَةِ الْاَعْدَاءِ^(۷)   هان سَهْمُكَ لَا يَطْعِي^(۸)   وَرَمِيكَ لَا يَخْطِي^(۹)

وَاللَّهُ هُوَ الْاَعْلَى^(۱۰)

وَالْحَقُّ فَا لَا يُعْلَى^(۱۱)

(۱) تلمیح است بسوی سوره نجم «ثُمَّ قِنَ فَتَدَلُّ فَكَانَ قَلْبَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَتَقَى».

(۲) تلمیح است بسوی سوره نجم «فَاَوْحَىٰ اِلَىٰ عَبْدِي مَا اَوْحَىٰ».

(۳) اشاره به آیت «وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ» است یعنی بزودی خلودن ترا آشفتر عطا کند که تو راضی

شوی. مرضی یعنی رضایت و خوشی. (۴) شب فرا گرفت. (۵) و کفر بالا گرفت.

(۶) و این امت ضعیف توست. (۷) که در سیطرۀ دشمنان افتاده است.

(۸) هان تیر تو از نشان خطا نمی رود. (۹) و نشانه تو را غلط نمی توان گفت.

(۱۰) و خلودن از همه بلندتر است. (۱۱) و حق مغلوب نخواهد شد.